

2023/2419

2023.10.27.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2023/2419 RENDELETE

(2023. október 18.)

a kedvtelésből tartott állatoknak szánt, ökológiai eledel jelöléséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A közös agrárpolitika (KAP) azon célkitűzéseinek a figyelembevételével, hogy méltányos jövedelmet biztosítson a mezőgazdasági termelők számára, és reagáljon az élelmiszerekre és egészségre vonatkozó társadalmi igényekre, az ökológiai termékek iránti növekvő fogyasztói kereslet lehetőséget kínál a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel ágazatának további bővülésére és az ökológiai termelésben részt vevő mezőgazdasági termelők jövedelmének növelésére. Annak elismerése, hogy a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel ágazatának szerepet kell játszania az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel való hozzájárulásban, valamint az e rendeletben meghatározott új jelölési intézkedéseknek és az Európai Unió ökológiai termelés jelölésére szolgáló logója egységes használatának elismerése elő kell, hogy segítse a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel ágazatának fejlesztését és előmozdítását, mind azáltal, hogy a termékeket olyan fogyasztók részére értékesítik, akik tudatosak az általuk vásárolt termékek ökológiai összetételét illetően, mind pedig az ökológiai mellék- és társtermékek hozzáadott értéke megteremtésének lehetősége révén. A kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel ágazatának így ugyan szerény mértékben, de hozzá kell tudnia járulni az ökológiai gazdálkodás alá vont uniós mezőgazdasági földterület növelésének 2030-ig történő eléréséhez, amint azt az ökológiai termelés fejlesztésére irányuló cselekvési tervről szóló, 2021. április 19-i bizottsági közlemény is előíranyozza.
- (2) Az (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ szabályokat állapít meg az ökológiai termelésre és az ökológiai termékek jelölésére vonatkozóan. Az említett rendelet egyaránt alkalmazandó az élelmiszertermelő állatoknak és a kedvtelésből tartott állatoknak szánt takarmányra, nevezetesen a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledelre is. Az említett rendelet alapján az ökológiai takarmány minden típusa tekintetében engedélyezhető nem ökológiai, mezőgazdasági eredetű összetevők, ugyanakkor ökológiai termelésre utaló kifejezés nem használható a kereskedelmi megnevezésben, amennyiben nem minden mezőgazdasági eredetű összetevő ökológiai, azok arányára tekintet nélkül. Az ilyen takarmányokon továbbá nem tüntethető fel az Európai Unió ökológiai termelés jelölésére szolgáló logója. Következésképpen a végső fogyasztók nem kapnak közvetlen tájékoztatást arról, hogy a termék megfelel-e az ökológiai termelési szabályoknak.
- (3) Az (EU) 2018/848 rendelet III. mellékletének 2.1.2. pontjával összhangban a gazdasági szereplők tájékoztatást kapnak a takarmánykeverékekben található ökológiai, átállási és nem ökológiai összetevők összetételéről és arányáról. Ezzel szemben, amikor a takarmányt közvetlenül kiskereskedelmi szinten értékesítik végső fogyasztók számára, jelenleg nincsenek szabályok a tájékoztatásnyújtásra vonatkozóan a takarmánykeverékek ökológiai összetevőit illetően, amennyiben nem minden mezőgazdasági eredetű összetevő ökológiai. A nem ökológiai, mezőgazdasági eredetű összetevők jelenléte különösen releváns a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel szempontjából. A végső fogyasztókat megfelelően tájékoztatni kell a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel összetételéről, amely ökológiai és nem ökológiai, mezőgazdasági eredetű összetevőket egyaránt tartalmaz, lehetővé téve ezáltal a fogyasztói bizalmat és a gazdasági szereplők közötti tisztességes versenyt a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel ágazatában.

⁽¹⁾ HL C 140., 2023.4.21., 55. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2023. szeptember 12-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2023. október 9-i határozata.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/848 rendelete (2018. május 30.) az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 150., 2018.6.14., 1. o.).

- (4) Az (EU) 2018/848 rendelet alkalmazását megelőzően, és a 889/2008/EK bizottsági rendelet (*) 95. cikkének (5) bekezdésével összhangban egyes tagállamok olyan nemzeti szabályokat állapítottak meg, vagy olyan magán szabványokat ismertek el, amelyek – az ökológiai feldolgozott élelmiszerekre vonatkozó szabályokat tükrözve – lehetővé tették az ökológiai termelésre utaló kifejezés használatát a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel kereskedelmi megnevezésében, amennyiben a termék mezőgazdasági eredetű összetevőinek legalább 95 tömegszázaléka ökológiai volt.
- (5) A fogyasztók tájékoztatása, a piaci konzisztencia és a piac átláthatósága céljából, valamint az ökológiai összetevők használatának ösztönzése érdekében, bizonyos feltételek mellett lehetővé kell tenni a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel kereskedelmi megnevezésében és összetevőinek felsorolásában is az ökológiai termelésre való hivatkozást. A kedvtelésből tartott állatoknak szánt, ökológiai eledelre vonatkozó uniós szintű jelölési szabályoknak ezért tükrözniük kell az ökológiai élelmiszerre vonatkozóakat, tekintve, hogy mindkét termék kategóriát főként kiskereskedelmi szinten értékesítik végső fogyasztók számára.
- (6) Az említett okból helyénvaló a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledelre vonatkozóan olyan jelölési követelményeket megállapítani, amelyek az (EU) 2018/848 rendelet 2. cikke (5) bekezdésének alkalmazásában a termékek forgalomba hozatalára vonatkozó, egyéb egyedi uniós jogszabálynak minősülnek. Tekintve, hogy a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel az állatok egy meghatározott kategóriájának szánt takarmánynak minősül, az (EU) 2018/848 rendeletnek a takarmányokra alkalmazandó rendelkezéseit – különösen a termelésre, tanúsításra, ellenőrzésre, forgalmazásra és a harmadik országokkal folytatott kereskedelemre vonatkozóakat – továbbra is alkalmazni kell a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledelre.
- (7) Az ökológiai termelési szabályoknak való megfelelésről a kereskedelmi megnevezésben és az összetevők felsorolásában az ökológiai termelésre utaló kifejezések, valamint az Európai Unió ökológiai termelés jelölésére szolgáló logójának használata révén kell tájékoztatást nyújtani. Az ökológiai termelési szabályoknak való megfeleléssel kapcsolatos tudatosság előmozdítása érdekében, az Európai Unió ökológiai termelés jelölésére szolgáló logóját kötelezővé kell tenni valamennyi, az (EU) 2018/848 rendeletnek és e rendeletnek megfelelő, és az Unióban előállított, kedvtelésből tartott állatoknak szánt, előrecsomagolt eledel tekintetében, ahogyan ez a helyzet az (EU) 2018/848 rendelet 32. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti előrecsomagolt élelmiszerek tekintetében.
- (8) A kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel ágazata további fejlődésének előmozdítása érdekében helyénvaló különös rendelkezéseket bevezetni a kedvtelésből tartott állatoknak szánt, ökológiai eledel jelölésére, a kereskedelmi megnevezésben és az összetevők felsorolásában az ökológiai termelésre utaló kifejezések használatára, valamint az Európai Unió ökológiai termelés jelölésére szolgáló logójának használatára vonatkozóan. Különleges jelölési rendelkezéseket is meg kell állapítani, hogy lehetővé tegyék a végső fogyasztók számára az olyan termékekben felhasznált ökológiai összetevők azonosítását, amelyek főként vadászatból vagy halászatból származó összetevőből állnak, feltéve, hogy minden egyéb mezőgazdasági eredetű összetevő ökológiai.
- (9) A gazdasági szereplők 2022. január 1-jét követően is folytatták a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledelnek a nemzeti szabályokkal vagy a magán szabványokkal összhangban történő jelölését amiatt, hogy egyes szükséges mezőgazdasági eredetű összetevők, így például bizonyos – a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel ízletesebbé tételét vagy a tápérték biztosítását szolgáló – takarmány-alapanyagok és takarmány-adalékanyagok ökológiai formában korlátozottan állnak rendelkezésre. Helyénvaló ezért lehetővé tenni azon termékek készleteinek kimerülését, amelyeket 2022. január 1. és e rendelet hatálybalépésének időpontja között az említett nemzeti szabályoknak vagy az említett, a tagállamok által a 889/2008/EK rendelet 95. cikkének (5) bekezdésével összhangban elfogadott vagy elismert magán szabványoknak megfelelően jelöltek meg.
- (10) Annak lehetővé tétele érdekében, hogy a gazdasági szereplőkteljeskörűen felkészüljenek az új jelölési követelmények alkalmazására, helyénvaló az ökológiai termelés jelölésére szolgáló uniós logónak a kedvtelésből tartott állatoknak szánt, előrecsomagolt eledel jelölésén történő használatára vonatkozó kötelezettség alkalmazásának halasztott időpontjáról rendelkezni.
- (11) mivel e rendelet célját, nevezetesen a kedvtelésből tartott állatoknak szánt, ökológiai eledel jelölésére vonatkozó egységes szabályok elfogadását, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

(*) A Bizottság 889/2008/EK rendelete (2008. szeptember 5.) az ökológiai termelés, a címkézés és az ellenőrzés tekintetében az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló 834/2007/EK rendelet részletes végrehajtási szabályainak megállapításáról (HL L 250., 2008.9.18., 1. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet különös jelölési követelményeket állapít meg az olyan, kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledelre vonatkozóan, amelyet az (EU) 2018/848 rendeletben a takarmányok ökológiai termelésére vonatkozóan előírt szabályokkal összhangban állítanak elő.

Ez a rendelet az (EU) 2018/848 rendelet 2. cikke (5) bekezdésének alkalmazásában a termékek forgalomba hozatalára vonatkozó, egyéb egyedi uniós jogszabálynak minősül.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel”: az (EU) 2018/848 rendelet 3. cikkének 46. pontja értelmében vett takarmány, amelyet a 767/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ 3. cikke (2) bekezdésének f) pontjában meghatározott, kedvtelésből tartott állatoknak szánnak;
2. „kedvtelésből tartott állatoknak szánt, előrecsomagolt eledel”: a kedvtelésből tartott állatok szánt eledelnek a végső fogyasztóknak szánt kiszereelésben kínált egyedi tétele, amely a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledelből és azon csomagolásból áll, amelybe az eledelt az értékesítésre való felkínálás előtt becsomagolták – függetlenül attól, hogy az ilyen csomagolás teljes egészében vagy csak részben veszi-e körbe a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledelt –, de mindenképpen olyan módon, hogy a tartalmát nem lehet megváltoztatni a csomagolás felnyitása vagy megváltoztatása nélkül; a „kedvtelésből tartott állatoknak szánt, előrecsomagolt eledel” nem terjed ki az olyan kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledelre, amelyet az értékesítés helyszínén a végső fogyasztó kérésére csomagolnak be, vagy az olyan kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledelre, amely közvetlen értékesítés céljára előrecsomagolt.

3. cikk

Az ökológiai termelésre utaló kifejezések használata a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel jelölésén

(1) A kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel tekintetében az (EU) 2018/848 rendelet 30. cikkének (1) bekezdésében említett kifejezések a következők szerint használhatók:

- a) a kereskedelmi megnevezésben és az összetevők felsorolásában, feltéve, hogy:
 - i. a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel megfelel az (EU) 2018/848 rendelet II. mellékletének V. részében meghatározott részletes előállítási szabályoknak és az említett rendelet 17. cikkének (3) bekezdésével összhangban megállapított feldolgozási technológiáknak; és
 - ii. a termék mezőgazdasági eredetű összetevőinek legalább 95 tömegszázaléka ökológiai;
- b) csak az összetevők felsorolásában, feltéve, hogy:
 - i. a termék mezőgazdasági eredetű összetevőinek kevesebb mint 95 tömegszázaléka ökológiai, és az említett összetevők megfelelnek az (EU) 2018/848 rendeletben meghatározott termelési szabályoknak;
 - ii. a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel feldolgozása során kizárólag az (EU) 2018/848 rendelet 24. cikke alapján engedélyezett takarmány-adalékanyagokat és technológiai segédanyagokat használnak fel; és
 - iii. a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel megfelel az (EU) 2018/848 rendelet II. melléklete V. részének 1.5., 2.1., 2.2 és 2.4 pontjában meghatározott részletes előállítási szabályoknak, valamint az említett rendelet 17. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghatározott feldolgozási technológiáknak.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 767/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a takarmányok forgalomba hozataláról és felhasználásáról az 1831/2003/EK rendelet módosításáról, valamint a 79/373/EGK tanácsi irányelv, a 80/511/EGK bizottsági irányelv, a 82/471/EGK, 83/228/EGK, 93/74/EGK, 93/113/EK és 96/25/EK tanácsi irányelv és a 2004/217/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (takarmányforgalmazásról szóló rendelet) (HL L 229., 2009.9.1., 1. o.).

(2) A kedvtelésből tartott állatoknak szánt, vadászatból vagy halászatból származó összetevőket tartalmazó eledel tekintetében az (EU) 2018/848 rendelet 30. cikkének (1) bekezdésében említett kifejezések a kereskedelmi megnevezésben és az összetevők felsorolásában használhatók, feltéve, hogy:

- a) a fő összetevő vadászati vagy halászati termék;
- b) az említett kifejezések a kereskedelmi megnevezésben egyértelműen a fő összetevőtől eltérő ökológiai összetevőhöz kapcsolódnak;
- c) minden egyéb mezőgazdasági eredetű összetevő ökológiai;
- d) a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel feldolgozása során kizárólag az (EU) 2018/848 rendelet 24. cikke alapján engedélyezett takarmány-adalékanyagokat és technológiai segédanyagokat használnak fel; és
- e) a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel megfelel az (EU) 2018/848 rendelet II. melléklete V. részének 1.5., 2.1., 2.2 és 2.4 pontjában meghatározott részletes előállítási szabályoknak és az említett rendelet 17. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghatározott feldolgozási technológiáknak.

(3) Az összetevőknek az (1) és (2) bekezdésben említett felsorolásában jelezni kell, hogy mely összetevők ökológiaiak. Az ökológiai termelésre való hivatkozások csak az ökológiai összetevőkkel kapcsolatban jelenhetnek meg.

(4) Az összetevőknek az (1) bekezdés b) pontjában és a (2) bekezdésben említett felsorolásában jelezni kell az ökológiai összetevőknek a mezőgazdasági eredetű összetevők teljes mennyiségéhez viszonyított teljes százalékát.

(5) Az (EU) 2018/848 rendelet 30. cikkének (1) bekezdésében említett kifejezéseknek és az e cikk (4) bekezdésében említett százalékos arány jelzésének az összetevők e cikk (1) és (2) bekezdésében említett felsorolásában szereplő egyéb jelzésekkel megegyező színben, méretben és betűtípussal kell megjelenniük.

4. cikk

Az Európai Unió ökológiai termelés jelölésére szolgáló logójának használata a kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel jelölésén

(1) Az Európai Uniónak az ökológiai termelés jelölésére szolgáló, az (EU) 2018/848 rendelet 33. cikkében említett logója kizárólag az e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett feltételeknek megfelelő, kedvtelésből tartott állatoknak szánt eledel jelölésére, kiserelésére és reklámozására használható.

(2) A 3. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett feltételeknek megfelelő, kedvtelésből tartott állatoknak szánt, előrcsomagolt eledel esetében a csomagoláson meg kell jelennie az Európai Unió ökológiai termelés jelölésére szolgáló logójának.

5. cikk

Átmeneti intézkedések

A nemzeti szabályoknak vagy azok hiányában a tagállamok által a 889/2008/EK rendelet 95. cikkének (5) bekezdésével összhangban 2022. január 1. és 2023. október 30. között elfogadott vagy elismert magánszabványoknak megfelelően jelölt, kedvtelésből tartott állatoknak szánt ökológiai eledel a készletek kimerüléséig forgalomba hozható.

6. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

A 4. cikk (2) bekezdését azonban ... 2024. május 1.-től/-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2023. október 18

az Európai Parlament részéről
az elnök
R. METSOLA

a Tanács részéről
az elnök
J. M. ALBARES BUENO